



B9-0207/2022

5.4.2022

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį

Dėl karo Ukrainoje bėgančių vaikų ir jaunuolių apsauga ES
(2022/2618(RSP))

Ewa Kopacz, Sabine Verheyen, Michaela Šojdrová, Tomasz Frankowski, Vladimír Bilčík, Vasile Blaga, Ioan-Rareș Bogdan, Karolin Braunsberger-Reinhold, Daniel Buda, Maria da Graça Carvalho, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Frances Fitzgerald, Loucas Fourlas, Mircea-Gheorghe Hava, Rasa Juknevičienė, Jeroen Lenaers, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Eva Maydell, Peter Pollák, Emil Radev, Paulo Rangel, Radosław Sikorski, Tom Vandenkendelaere, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Marion Walsmann, Milan Zver

PPE frakcijos vardu

Iratxe García Pérez, Gabriele Bischoff, Helène Fritzon, Birgit Sippel, Agnes Jongerius, Massimiliano Smeriglio, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Evin Incir, Sylvie Guillaume, Caterina Chinnici, Pietro Bartolo, Petra Kammerevert

S&D frakcijos vardu

Hilde Vautmans, Dragoș Pîslaru, Dita Charanzová, Urmas Paet, Ramona Strugariu, Vlad Gheorghe, Fabienne Keller, Frédérique Ries,

Jan-Christoph Oetjen, Nathalie Loiseau, Róza Thun und Hohenstein, Andreas Glück, Nicola Beer, Nicola Danti, Olivier Chastel, Yana Toom, Irène Tolleret, Atidzhe Alieva-Veli, Svenja Hahn, Javier Nart, Iskra Mihaylova, Vlad-Marius Botoș

RENEW frakcijas vardu

Saskia Bricmont, Tineke Strik, Katrin Langensiepen, Diana Riba i Giner, Bronis Ropé, Alviina Alametsä, Anna Cavazzini, Ernest Urtasun, Rosa D'Amato, Erik Marquardt, Alice Kuhnke, Terry Reintke, Damien Carême, David Cormand, Tilly Metz, Mounir Satouri, Caroline Roose, Claude Gruffat, François Alfonsi, Benoît Biteau, Romeo Franz, Damian Boeselager

Verts/ALE frakcijas vardu

Cornelia Ernst, Konstantinos Arvanitis, Pernando Barrena Arza, Malin Björk, Anne-Sophie Pelletier, Miguel Urbán Crespo, Nikolaj Villumsen, Kateřina Konečná

The Left frakcijas vardu

**Europos Parlamento rezoliucija „Dėl karo Ukrainoje bėgančių vaikų ir jaunuolių
apsauga ES“
(2022/2618(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 20 d. JT vaiko teisių konvenciją ir jos papildomus protokolus,
- atsižvelgdamas į Europos žmogaus teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į ES pagrindinių teisių chartijos 24 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 14 d. Tarybos rekomendaciją (ES) 2021/1004, kuria nustatoma Europos vaiko garantijų sistema¹,
- atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 24 d. Komisijos komunikatą „ES strategija dėl vaiko teisių“ (COM(2021)0142),
- atsižvelgdamas į 2006 m. gruodžio 13 d. JT neįgaliųjų teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. balandžio 29 d. rezoliuciją dėl Europos vaiko garantijų sistemos²,
- atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planą,
- atsižvelgdamas į 2022 m. kovo 4 d. Tarybos įgyvendinimo sprendimą (ES) 2022/382, kuriuo pagal Direktyvos 2001/55/EB 5 straipsnį nustatoma, kad iš Ukrainos yra perkeltųjų asmenų masinis srautas, ir pradėdama taikyti laikinąją apsaugą³,
- atsižvelgdamas į 2019 m. liepos mėn. JT Visuotinį tyrimą dėl vaikų, kurių laisvė yra atimta,
- atsižvelgdamas į 1961 m. rugpjūčio 30 d. JT Konvenciją dėl asmenų be pilietybės skaičiaus mažinimo,
- atsižvelgdamas į 2018 m. JT pasaulinį susitarimą dėl pabėgėlių,
- atsižvelgdamas į savo 2018 m. gegužės 3 d. rezoliuciją dėl vaikų migrantų apsaugos⁴,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Moterų diskriminacijos panaikinimo komiteto 2020 m. lapkričio 6 d. bendrąją rekomendaciją Nr. 38 dėl prekybos moterimis ir mergaitėmis

¹ OL L 223, 2021 6 22, p. 14.

² OL C 506, 2021 12 15, p. 94.

³ OL L 71, 2022 3 4, p. 1.

⁴ OL C 41, 2020 2 6, p. 41.

pasaulinės migracijos aplinkybėmis,

- atsižvelgdamas į savo 2014 m. vasario 26 d. rezoliuciją dėl seksualinio išnaudojimo ir prostitucijos ir jų poveikio lyčių lygybei⁵,
 - atsižvelgdamas į 2022 m. kovo 23 d. Komisijos komunikatą „Nuo karo Ukrainoje bėgančių asmenų priėmimas: Europos pasirengimas tenkinti jų poreikius“ (COM(2022)0131),
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 132 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Rusijos Federacijos invazija į Ukrainą ir veiksmai prieš Ukrainos gyventojus daugybę žmonių ir šeimų privertė bėgti iš Ukrainos, ir tai padarė didžiulį poveikį, ypač vaikams ir jaunimui, visame regione;
- B. kadangi, remiantis naujausia UNICEF ataskaita⁶, nuo karo pradžios iki 2022 m. kovo 25 d. iš Ukrainos pabėgo daugiau kaip 3,7 mln. žmonių; kadangi tikėtina, jog šis skaičius artimiausiomis savaitėmis toliau didės; kadangi, JT skaičiavimais, nuo karo pradžios šalies viduje perkelta beveik 6,5 mln. žmonių, o dar 12,65 mln. gyventojų tiesiogiai nukentėjo nuo konflikto;
- C. kadangi, remiantis naujausia UNICEF ataskaita⁷, 90 proc. Ukrainą paliekančių pabėgėlių yra moterys ir vaikai; kadangi beveik pusė iš Ukrainos išvykstančių pabėgėlių yra mokyklinio amžiaus⁸; kadangi, UNICEF skaičiavimais, nuo konflikto pradžios daugiau kaip 2,5 mln. vaikų yra perkelti šalies viduje;
- D. kadangi nuo 2022 m. kovo 25 d. kaimyninės šalys priėmė daugybę iš Ukrainos bėgančių žmonių: daugiau kaip 2,2 mln. pabėgėlių atvyko į Lenkiją, daugiau kaip 579 000 – į Rumuniją, daugiau kaip 379 000 – į Moldovą, beveik 343 000 – į Vengriją ir daugiau kaip 545 000 – į kitas šalis⁹;
- E. kadangi esant tokiam dideliame pabėgėlių srautui vaikams, ypač nelydimiems vaikams, kyla didesnė smurto, prievartos ir išnaudojimo rizika, taip pat dingimo rizika ir rizika tapti prekybos žmonėmis aukomis, ypač kai jie kerta valstybių sienas;
- F. kadangi daugiau kaip 100 000 vaikų, iš kurių pusė yra neįgalūs, Ukrainoje gyvena globos institucijose ir internatinėse mokyklose¹⁰, o daugiau kaip 90 proc. šių vaikų turi

⁵ OL C 285, 2017 8 29, p. 78.

⁶ UNICEF, *Ukraine Situation: Refugee Response in Neighbouring Countries – Humanitarian Situation Report No 3*, 2022 m. kovo 23 d.

⁷ UNICEF, *Ukraine Situation: Refugee Response in Neighbouring Countries – Humanitarian Situation Report No 3*, 2022 m. kovo 23 d.

⁸ Europos Komisija, „Fleeing Ukraine: support for education“, galima rasti adresu: https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/eu-solidarity-ukraine/eu-assistance-ukraine/information-people-fleeing-war-ukraine/fleeing-ukraine-support-education_en

⁹ UNICEF, *Ukraine Situation: Refugee Response in Neighbouring Countries – Humanitarian Situation Report No 3*, 2022 m. kovo 23 d.

¹⁰ Žr. UNICEF, „Unaccompanied and separated children fleeing escalating conflict in Ukraine must be protected“, UNICEF vykdomosios direktorės Catherine Russell ir JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro Filippo Grandi 2022 m. kovo 7 d. bendrą pareiškimą, ir „Hope and Homes for Children“, *The Illusion of Protection: An Analytical Report Based on the Findings of a Comprehensive Study of the Child Protection*

tėvus; kadangi, remiantis oficialiais duomenimis, nuo vasario 24 d. iki kovo mėn. pradžios Ukrainoje gimė 4 311 naujagimių, ir kadangi vertinama, jog krizės pradžioje buvo apie 265 000 nėščių moterų, iš kurių apie 80 000 turėtų gimdyti per ateinančius tris mėnesius;

- G. kadangi, JT vyriausiojo pabėgėlių reikalų komisaro (UNHCR) duomenimis, 2021 m. Ukrainoje buvo bent 35 875 asmenys be pilietybės ir nenustatytos pilietybės asmenys; kadangi apie 10–20 proc. iš apytikriai 400 000 Ukrainoje gyvenančių romų yra asmenys be pilietybės arba jiems toks statusas gresia; kadangi pranešama, jog 55 proc. Donecke ir Luhanske gimusių vaikų ir 88 proc. Kryme gimusių vaikų neišduoti Ukrainos gimimo liudijimai ar asmens dokumentai, todėl jiems gresia bepilietybė¹¹; kadangi priverstinėje migracijoje esantys vaikai susiduria su didesne bepilietybės rizika, kuri susijusi su gimimo registravimo kilmės šalyje kliūtėmis arba perkėlimo metu iškilusiomis liūtimis, taip pat dėl to, kad nepripažįstama jų tėvų bepilietybė; kadangi ši rizika didesnė nelydimiems vaikams dėl kliūčių dokumentuojant ir registruojant, be kita ko, dėl šeiminių ryšių įrodymų trūkumo;
- H. kadangi Europos vaiko garantijų sistema yra ES priemonė, kurios tikslas – skurdo ir socialinės atskirties prevencija ir kova su šiais reiškiniais, vykdoma suteikiant vaikams, kuriems reikia pagalbos, nemokamą ir veiksmingą pagrindinių paslaugų, pvz., ankstyvojo ugdymo ir priežiūros, švietimo ir mokyklinės veiklos, sveikatos priežiūros ir bent vieno sveiko patiekalo per dieną mokykloje prieinamumą, taip pat veiksmingą sveikos mitybos ir tinkamo būsto prieinamumą visiems vaikams, kuriems reikia pagalbos; kadangi vaiko garantijų sistemos tikslai turėtų būti taikomi visiems Sąjungoje esantiems vaikams;
- I. kadangi migrantų ir pabėgėlių vaikai dėl nacionalinių teisės aktų spragų dažnai paliekami nuošalyje, o tai gali dar labiau padidinti jų socialinį atsilikimą ir lemti nesaugumą, taip pat didesnę riziką būti atskirtiems, patirti netinkamą elgesį ir prievartą;
- J. kadangi vaikai, auginami turint ribotus išteklius ir nepalankiomis šeiminiomis aplinkybėmis, dažniau patiria skurdą ir socialinę atskirtį, o tai daro didelę įtaką jų vystymuisi ir formavimuisi vėlesniais gyvenimo etapais, todėl jiems vis sunkiau išsivaduoti iš užburto skurdo rato, į kurį įtraukiamos ištisos kartos; kadangi skurdo ir socialinės atskirties problemas geriausia spręsti įgyvendinant visapusišką politiką, kuri būtų siaura taikymo požiūriu, bet plačios apimties ir skirta ne tik vaikams, bet ir jų šeimoms ir bendruomenėms, ir pagal kurią pirmenybė būtų teikiama investicijoms į naujų galimybių ir sprendimų kūrimą; kadangi į šį procesą turi būti įtrauktos visos visuomenės grupės – nuo vietos, regioninių, nacionalinių ir ES valdžios institucijų iki pilietinės visuomenės;
- K. kadangi, tarptautinių organizacijų duomenimis, vaikų skurdas gali būti ir vaiko teisių pažeidimų priežastis, ir jų padarinys, nes skurdas turi poveikį vaikų galimybėms

System in Ukraine, 2017, kuris skelbiamas adresu: <http://www.openingdoors.eu/the-illusion-of-protection-national-audit-of-the-child-protection-system-in-ukraine>

¹¹ Žr. Europos asmenų be pilietybės tinklo informacinį pranešimą, „Stateless people and people at risk of statelessness forcibly displaced from Ukraine“, 2022 m. kovo 10 d., ir UNHCR, „Stateless Persons“, kurie skelbiami adresu <https://www.unhcr.org/ua/en/stateless-persons>

pasinaudoti savo teisėmis ir negebėjimui užsitikrinti šias teises;

- L. kadangi nuo karo pradžios dėl Rusijos vykdomo apšaudymo Ukrainoje jau sugriautos 378 vidurinio ir aukštojo mokslo įstaigos¹²;
- M. kadangi vaikų ir jaunimo integravimo į priežiūros ir mokymosi struktūras užtikrinimas turėtų būti ES ir jos valstybių narių prioritetas;
- N. kadangi vykstant konfliktui esama rimtų vaikų teisių pažeidimų, įskaitant vaikų laikymo kalėjime atvejus; kadangi reikia veiksmingai ir visapusiškai spręsti trumpalaikio, vidutinės trukmės ir ilgalaikio ginkluoto konflikto poveikio vaikams problemą pasitelkiant įvairias ES turimas priemones, įskaitant naujas sugriežtintas ES gaires dėl vaikų ir ginkluotų konfliktų;
- O. kadangi humanitarinę ir perkėlimo krizę išgyvenančioms mergaitėms kyla ypač didelis pavojus, nes jos neproporcingai kenčia nuo diskriminacijos dėl lyties normų ir smurto dėl lyties;
- P. kadangi Moldovoje vaikai sudaro pusę iš Ukrainos atvykusių pabėgėlių skaičiaus;
 - 1. palankiai vertina 2022 m. kovo 23 d. Komisijos paskelbtą komunikatą „Nuo karo Ukrainoje bėgančių asmenų priėmimas: Europos pasirengimas tenkinti jų poreikius“, Tarybos įgyvendinimo sprendimo (ES) 2022/382 įgyvendinimo gaires¹³ ir Dešimties punktų planą dėl tvirtesnio Europos lygmens koordinavimo priimant pabėgėlius iš Ukrainos;
 - 2. primena, kad ES ir visos valstybės narės ratifikavo JT vaiko teisių konvenciją ir todėl privalo gerbti, saugoti ir įgyvendinti joje įtvirtintas teises; pabrėžia, kad pagal JT vaiko teisių konvenciją vykdant visus su vaikais susijusius veiksmus pirmiausia turi būti atsižvelgiama į vaiko interesus;
 - 3. ragina valstybes narses su kiekvienu prieglobsčio prašančiu vaiku elgtis visų pirma kaip su vaiku, neatsižvelgiant į jo socialinę ar etninę kilmę, lytį, seksualinę orientaciją, gebėjimus, pilietybę ar migracijos statusą;
 - 4. ragina atidaryti saugius kelius ir humanitarinius koridorius nuo konflikto bėgantiems vaikams, tiek nelydimiems, tiek besitraukiantiems su šeima, ir suteikti skubią pagalbą, kurios reikia šalies viduje perkeltiems vaikams ir įstrigusiems apsuptose vietovėse arba negalintiems iš jų išvykti vaikams;
 - 5. primena ES vaiko teisių strategijos, Vaiko garantijų sistemos, ES kovos su prekyba žmonėmis strategijos, 2021–2030 m. ES neįgaliųjų teisių strategijos, taip pat visų galiojančių ES teisinių priemonių, įskaitant Laikinosios apsaugos direktyvą¹⁴, svarbą remiant valstybes narses, kad jos galėtų patenkinti konkrečius nuo karo bėgančių vaikų

¹² Kyiv School of Economics, „Direct damage caused to Ukraine’s infrastructure during the war has already reached almost \$63 billion. Global economic losses are about \$543-600 billion“, skelbiama adresu <https://kse.ua/about-the-school/news/zbitki-naneseni-infrastrukturi-ukrayini-v-hodi-viyni-skladayut-mayzhe-63-mlrd/>

¹³ OL C 126 I, 2022 3 21, p. 1.

¹⁴ OL L 212, 2001 8 7, p. 12.

poreikius;

6. pabrėžia, jog svarbu, kad valstybės narės keistūsi informacija, visapusiškai laikydamosi duomenų apsaugos taisyklių, ir kad registracija vienoje valstybėje narėje būtų pripažįstama kitoje valstybėje narėje;
7. pabrėžia, kad kiekvienas vaikas turi teisę būti apsaugotas nuo smurto, išnaudojimo ir prievartos ir kad ES valstybės narės turi užtikrinti prevencines priemones, visų pirma skirtas vaikams, kuriems gresia prekybos žmonėmis ar pagrobimo pavojus, taip pat paramą vaikams, patyrusiems smurtą ir traumas; primena, kad vaikai šeimos aplinkoje paprastai yra saugesni ir geriau prižiūrimi, todėl ragina labiau remti šeimas ir šeimos susijungimo pastangas; primena, kad bet kuriuo atveju visada turėtų būti atliekamas vaiko interesų vertinimas; be to, ragina teikti paramą smurtą dėl lyties patyrusiems asmenims;
8. ragina Komisiją padėti kaimyninėms šalims sukurti tinkamas ir saugias vaikams pritaikytas erdves su vaikų apsaugos pareigūnais iš karto, kai tik kertama siena, pvz., UNICEF ir UNHCR steigiamus „Mėlynųjų taškų“ centrus;
9. primygtinai rekomenduoja, kad pasienyje veiktų ir būtų pasiekiami vaikų apsaugos pareigūnai ir kitos ypatingos svarbos tarnybos, kad būtų galima įvertinti šių vaikų pažeidžiamumą, visų pirma tiksliai nustatant ir užfiksuojant vaiko pilietybę, bepilietybę arba kylančią bepilietybės riziką atvykimo metu ir nukreipiant juos į tinkamas tarnybas, be kita ko, teikiančias psichosocialinę paramą, paramą gimdyvių sveikatai, apsaugą nuo smurto dėl lyties, šeimos narių paieškos pagalbą ir paramą šeimos susijungimui, taip pat užtikrinti tinkamą perdavimą nacionalinėms vaikų apsaugos sistemoms, kad vaikams būtų suteiktos visapusiškos galimybės naudotis visomis pagrindinėmis paslaugomis ir tinkama priežiūra, laikantis tarptautinių vaikų apsaugos standartų;
10. primygtinai ragina visas šalis glaudžiai bendradarbiauti su Ukrainos valdžios institucijomis siekiant paspartinti įstaigose gyvenančių vaikų ir vaikų, kuriems reikalinga medicininė priežiūra, evakuaciją ir užtikrinti, kad jie būtų perkelti į tinkamas bendruomenines ar šeimos priežiūros įstaigas valstybėse narėse, kur jie gautų tinkamą priežiūrą;
11. pabrėžia, kad vaikų evakuacija visada turėtų būti vykdoma laikantis specialių priemonių, kuriomis atsižvelgiama į vaiko interesus, ir kad turėtų būti duotas jų tėvų arba už jų globą atsakingų asmenų sutikimas;
12. pabrėžia, kad svarbu parengti ES strategiją, pagal kurią būtų stiprinami humanitariniai veiksmai vietoje siekiant gelbėti šeimas ir vaikus, visų pirma pažeidžiamus vaikus, be kita ko, neturinčius palankių socialinių ir ekonominių sąlygų, esančius institucinės globos įstaigose ir globėjų šeimose, gydomus ligoninėse, taip pat neįgalius vaikus, našlaičius ir nelydimus vaikus, ypač kovos zonose;
13. palankiai vertina Komisijos pranešimą apie ketinimą sukurti Solidarumo platformą, kurioje būtų galima keistis informacija apie valstybių narių priėmimo pajėgumus ir jų teritorijose laikiną apsaugą turinčių asmenų skaičių;
14. pabrėžia, kad svarbu glaudžiai bendradarbiauti su Ukrainos valdžios institucijomis ir

atitinkamomis tarptautinėmis bei nevyriausybinėmis organizacijomis siekiant užregistruoti ir identifikuoti vaikus, kurie į ES atvyksta iš institucinės globos įstaigų Ukrainoje, kad būtų užkirstas kelias prekybai vaikais, neteisėtam įvaikinimui ir kitokiam galimam piktnaudžiavimui, visapusiškai laikantis ES duomenų apsaugos standartų; pabrėžia, kad svarbu stebėti šių vaikų gerovę ir buvimo vietą jiems atvykus į ES;

15. ragina nedelsiant įtraukti nelydimus ir atskirtus vaikus ir vaikus iš institucinės globos įstaigų Ukrainoje į priimančiųjų valstybių narių socialinės ir vaikų apsaugos tarnybų stebėsenos sistemas, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos šeimų susijungimui, kai tai labiausiai atitinka jų interesus ateityje, ir prižiūrėti jiems teikiamą globą siekiant užtikrinti jų saugumą ir apsaugą;
16. pabrėžia, jog svarbu rinkti suskirstytus duomenis laikantis ES duomenų apsaugos standartų, kad būtų galima nustatyti iš Ukrainos atvykstančias pažeidžiamas grupes, įskaitant (bet neapsiribojant): institucinės globos įstaigose esančius vaikus, neįgalius vaikus, romų bendruomenių vaikus, dokumentų neturinčius vaikus ir kitus ne Ukrainos piliečius vaikus, vaikus be pilietybės ir vaikus, kuriems kyla bepilietybės rizika, siekiant nustatyti konkrečių grupių poreikius ir remti nelydimų vaikų, moterų ir prekybos žmonėmis aukų paiešką ir šeimų susijungimą;
17. atkreipia dėmesį į ES registracijos platformą, kurios tikslas – suteikti valstybėms narėms galimybę keistis informacija siekiant užtikrinti, kad asmenys, kuriems pagal nacionalinę teisę suteikiama laikina arba tinkama apsauga, galėtų veiksmingai naudotis savo teisėmis visose valstybėse narėse, kartu ribojant galimą piktnaudžiavimą;
18. primygtinai ragina kaimynines valstybes nares vaikams suprantama kalba teikti jiems pritaikytą informaciją apie jų padėtį, teises ir riziką, su kuria jie gali susidurti dėl prekybos žmonėmis ir kitų formų išnaudojimo; pabrėžia, kad suaugusiesiems teikiama informacija turėtų apimti specialius skyrius apie prekybą vaikais, siekiant įspėti globėjus ir sudaryti palankesnes sąlygas teikti jiems pritaikytą paramą;

Priėmimo sąlygos ir pažeidžiami vaikai

19. pabrėžia, kad vaikai turi teisę ir įgimtą poreikį būti arti savo tėvų arba nuolatinių globėjų; pabrėžia, jog svarbu, kad broliai ir seserys nebūtų atskirti vienas nuo kito, todėl nelydimus vaikus svarbu apgyvendinti šeimose ar bendruomeninėse vietose, kad visi vaikai turėtų galimybę augti ne institucijose, o šeimose ir bendruomenėse, taip išvengiant nereikalingo šeimų atskyrimo; pabrėžia, kad tais atvejais, kai vaikai yra nelydimi, pirmenybė turėtų būti teikiama globėjų ar kitai bendruomeninei globai, o kai tai neįmanoma, vaikai turėtų būti apgyvendinti įstaigose atskirai nuo suaugusiųjų;
20. ragina valstybes nares užtikrinti, kad visiems į pirmąją šalį atvykusiems nelydimiems vaikams būtų skubiai paskirtas globėjas, neatsižvelgiant į jų pilietybę ar imigracijos statusą, ir kad visa globėjo teikiama informacija būtų teikiama vaikui priimtinu būdu; atsižvelgdamas į tai, mano, kad kaimyninės valstybės narės turėtų visapusiškai pasinaudoti esamu Europos globėjų tinklu, ir, jei priimančiojoje valstybėje globėjų nėra, primygtinai rekomenduoja paskirti laikinus globėjus pasienyje, kad būtų užtikrintas tinkamas atsakomybės perdavimas nacionalinėms vaikų apsaugos sistemoms;

21. pabrėžia vietos bendruomenių ir savivaldybių bei pilietinės visuomenės organizacijų, kurios pirmosios reaguoja priimant ir apgyvendinant vaikus ir jaunuolius bei suteikiant jiems galimybę naudotis švietimo paslaugomis, svarbą; todėl ragina Komisiją pagerinti jų galimybes greičiau pasinaudoti esamais ES fondais;
22. palankiai vertina ir pripažįsta esminį pilietinės visuomenės vaidmenį priimant ir apgyvendinant nuo karo bėgančius vaikus ir jaunuolius, teikiant jiems humanitarinę pagalbą, teisinę pagalbą ir užtikrinant socialinę įtrauktį; primena, kad valdžios institucijos negali pasikliauti vien tik piliečiais ir pilietinės visuomenės organizacijomis organizuojant iš Ukrainos bėgančių vaikų priėmimą ir apsaugą; pabrėžia valstybių narių valdžios institucijų vykdomos priežiūros svarbą priimant nelydimus vaikus;
23. ragina Komisiją padėti stiprinti vaikų apsaugos sistemas priimančiosiose šalyse, kad būtų pagerinta psichologinė pagalba ir galimybės naudotis pagrindinėmis paslaugomis, pvz., švietimo ir sveikatos priežiūros paslaugomis, iš Ukrainos bėgantiems vaikams, tokiomis pačiomis sąlygomis kaip priimančiosios šalies vaikams, ir sukurti perkėlimo mechanizmus, pagal kuriuos pirmenybė būtų teikiama šeimos susijungimui ir pažeidžiamų vaikų bei kitų asmenų perkėlimui, siekiant sumažinti naštą kaimyninėms šalims;
24. pabrėžia, kad reikia remti priimančiųjų šalių sveikatos priežiūros sistemas, kad būtų užtikrintas iš Ukrainos bėgančių vaikų ir jaunuolių priežiūros tęstinumas, visų pirma teikiant būtinuosius vaistus, pvz., ŽIV, vėžiu ir retosiomis ligomis sergantiems pacientams; ragina valstybes nares koordinuoti veiksmus su UNICEF ir Pasaulio sveikatos organizacija, kad iš Ukrainos bėgantys vaikai ir jaunuoliai būtų skiepijami nuo pagrindinių ligų, įskaitant poliomielitą, tymus ir COVID-19;
25. primena, kad ES ir visos valstybės narės ratifikavo JT vaiko teisių konvenciją ir todėl privalo gerbti, saugoti ir įgyvendinti joje įtvirtintas teises; primygtinai ragina valstybes nares imtis konkrečių priemonių, kad būtų tinkamai tenkinami neįgalių vaikų poreikiai, įskaitant tinkamas patalpas ir nuolatinę patikrintų slaugytojų priežiūrą;
26. pabrėžia, jog reikia užtikrinti, kad būtų atsižvelgiama į LGBTIQ+ vaikų ir jaunuolių poreikius, visų pirma sukuriant saugią ir tinkamą priėmimo ar priežiūros tvarką ir užtikrinant, kad sienos perėjimo punktuose nebūtų diskriminacijos; atkreipia dėmesį į ypatingus sunkumus, su kuriais kirsdomos sienas susiduria translytės moterys ir vaivorykštės šeimos; pabrėžia, kad tos pačios lyties porų vaikai gali būti atskirti nuo vieno ar abiejų tėvų; ragina valstybes nares įgyvendinant Laikinosios apsaugos direktyvą atsižvelgti į *de facto* partnerystes ir šeimas;
27. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą sukurti solidarumo mechanizmą, skirtą pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų, įskaitant vaikus ir jaunuolius, kuriems reikia neatidėliotino gyvybiškai svarbaus gydymo ir terapijos, mediciniam perkėlimui ES viduje iš su Ukraina besiribojančių valstybių narių;
28. ragina valstybes nares stiprinti veikiančią bendrą Europos karštąją pranešimų apie dingusius vaikus liniją (116 000) ir Europos pagalbos liniją, teikiančią nemokamą psichologinę pagalbą iš Ukrainos bėgantiems vaikams ir jaunuoliams (116 111); primygtinai tvirtina, kad reikia stiprinti valstybių narių bendradarbiavimą karštojoje linijoje 116 000 ir stiprinti tarpvalstybinius veiksmus, kuriais siekiama identifikuoti ir

surasti dingusius vaikus;

Šeimos susijungimas

29. ragina valstybes nares administruoti visų vaikų, kurie pabėgo iš Ukrainos ir kurie laikinai yra jų priežiūroje, atvejus siekiant galutinio tikslo – palengvinti šeimos susijungimą, be kita ko, užtikrinant, kad valdžios institucijos reguliariai tikrintų esamas duomenų bazines, visapusiškai laikydamosi ES duomenų apsaugos standartų, įskaitant tas duomenų bazines, kuriose renkama informacija apie dingusius vaikus; pabrėžia, kad tais atvejais, kai fizinis susijungimas iš karto neįmanomas, turėtų būti palaikomas arba kuo greičiau atkuriamas ryšys, be kita ko, su broliais ir seserimis arba išplėstine šeima; mano, kad šios priemonės turi apimti tvirtus apsaugos ir pranešimų teikimo mechanizmus, įskaitant nuorodas į paslaugas ir nukreipimus bei užklausas, skirtas nacionalinėmis vaiko apsaugos bylų valdymo sistemoms;
30. ragina valstybes nares sustabdyti vaikų įvaikinimą, kad būtų išvengta tolesnio ar nuolatinio vaikų atskyrimo nuo tėvų ir šeimų, prieštaraujant jų interesams;

Perkėlimas

31. ragina propaguoti perkėlimo mechanizmus, įskaitant saugų, greitą ir koordinuotą vaikų ir jų šeimų, jau esančių kaimyninėse valstybėse narėse, vežimą per valstybes nares, ypač nelydimų vaikų ir neįgalių vaikų, kuriems reikia specialios priežiūros, glaudžiai bendradarbiaujant su Ukrainos valdžios institucijomis ir Ukrainos konsulinėmis tarnybomis ES, kai to reikia dėl sveikatos priežasčių;
32. ragina Komisiją padėti kaimyninėms valstybėms narėms atlikti individualius vaiko interesų vertinimus ir, kai juos lydi suaugęs asmuo, nesvarbu, ar tai šeimos narys, giminaitis ar privatus globėjas, užtikrinti, kad būtų įdiegta tinkama priimančiųjų šeimų tikrinimo sistema siekiant apsaugoti vaikus ir užtikrinti, kad jie būtų saugiai perduoti juos priimančioms šeimoms;

Integracija

33. ragina valstybes nares užtikrinti koordinuotą požiūrį programuojant ir naudojant ES lėšas ir užtikrinti, kad ES finansavimu būtų užtikrintas spartus ir tiesioginis atsakas, siekiant teikti paramą paslaugų teikėjams didžiausią poveikį patiriančiose šalyse, įskaitant pilietinę visuomenę ir tarptautines organizacijas; be to, ragina valstybes nares paspartinti tokių priemonių įgyvendinimą ir skirti visus galimus nacionalinius išteklius, kuriuos papildytų ES fondai, pvz., „Europos socialinis fondas +“, Sanglaudai ir Europos teritorijoms skirta ekonomikos gaivinimo pagalbos iniciatyva (REACT-EU), Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, Europos regioninės plėtros fondas, „InvestEU“, „Erasmus+“, Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas ir programa „ES – sveikatos labui“, siekiant užtikrinti, kad pabėgėliai galėtų naudotis socialine ir ekonomine integracija, lygiomis galimybėmis gauti kokybiškas darbo vietas, švietimą, mokymą ir priežiūrą ir būtų apsaugoti nuo vaikų skurdo ir socialinės atskirties; primena, kad valstybės narės į savo nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus turi įtraukti specialias priemones, skirtas investicijoms į vaikus ir jaunimą, kad jie galėtų pasinaudoti fondu, kaip numatyta Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės naujos kartos ramstyje ir sanglaudos veiksmuose dėl

pabėgėlių Europoje (CARE); ragina Komisiją ir Tarybą prirėikus skirti papildomų išteklių;

34. pripažįsta sunkumus, su kuriais susiduria valstybės narės, integruodamos besimokančius asmenis į savo švietimo ir mokymo sistemas; primygtinai ragina valstybes nars sparčiai integruoti visų amžiaus grupių besimokančius asmenis į bendrąsias formaliojo, savarankiško ir neformaliojo mokymosi struktūras ir teikti specializuotą ugdymo paramą asmenims, turintiems papildomų poreikių, įskaitant vaikus iš marginalizuotų bendruomenių, pvz., romų, kad būtų mažesnis mokyklos nebaigusių skaičius ir išvengta segregacijos švietimo srityje, dėl kurios atsiranda socialinė atskirtis ir diskriminacija; pripažįsta, kad kalbos kliūtys gali trukdyti iš Ukrainos bėgančių vaikų priėmimui į mokyklą ir jų mokymosi rezultatams; todėl ragina Komisiją remti valstybių narių nacionalines valdžios institucijas siekiant užtikrinti nemokamą vertimą žodžiu, specialius kalbų kursus ir kitas specialias programas, siekiant įdarbinti Ukrainos mokytojus, taip pat Ukrainos ir (arba) atitinkamomis mažumų kalbomis kalbančius mokytojus;
35. pripažįsta, kad skaitmeninės priemonės gali būti labai naudingos, lanksčios ir specialiai pritaikytos priemonės, kuriomis galima laiku užtikrinti švietimo tęstinumą ir papildomą paramą pažeidžiamoje padėtyje esantiems vaikams ir jaunimui, ir kad jos turėtų visiškai atitikti duomenų apsaugos standartus; ragina Komisiją kuo geriau pasinaudoti esamomis skaitmeninio švietimo priemonėmis ir įranga, ypač sukurta Ukrainoje, siekiant užtikrinti, kad visi vaikai galėtų toliau mokytis; tačiau pakartoja, kad jos turėtų papildyti fizines struktūras, ir pabrėžia, kad asmeniškai gaunamas švietimas yra labai svarbus, ypač dabartinėmis aplinkybėmis, kai šiems vaikams ir jaunimui reikia papildomos psichosocialinės paramos; ragina teikti suderintą paramą priimančiosioms šalims, kad būtų suteiktos geresnės galimybės gauti tinkamą psichologinę pagalbą, kurią teiktų ekspertai, galintys įveikti su karu susijusias traumas; atsižvelgdamas į tai, ragina valstybes nars remti mokytojus, instruktorius ir kitus švietimo darbuotojus, dirbančius su traumuotiems vaikais;
36. palankiai vertina Komisijos iniciatyvą išplėsti platformą „School Education Gateway“ siekiant padėti suburti valstybes nars, kad jos pradėtų dalytis patirtimi ir nustatyti, ko reikia norint tęsti priverstinai migravusių vaikų švietimą, kaip vieno langelio principu veikiančią priemonę, skirtą Ukrainos ir valstybių narių švietimo medžiagai besimokančio asmens kalba koordinuoti; pabrėžia, kad reikia pasinaudoti į Europą naujai atvykstančių Ukrainos mokytojų pajėgumais;
37. primygtinai tvirtina, kad reikia pripažinti diplomus, kvalifikacijas ir mokymosi laikotarpius, be kita ko, pedagogų ir sveikatos priežiūros darbuotojų, nes jie labai padeda sklandžiai integruotis iš Ukrainos bėgantiems vaikams ir jaunimui į jų naują aplinką; primygtinai ragina valstybes nars, atsižvelgiant į dabartines aplinkybes, parodyti lankstumą tais atvejais, kai trūksta administracinių dokumentų, ir parengti novatoriškus ir pragmatiškus būdus, kuriais būtų derinami tiek skaitmeniniai, tiek popieriniai variantai;
38. primygtinai ragina Komisiją atidžiai stebėti priemones, kurių imtasi siekiant patenkinti iš Ukrainos bėgančių vaikų ir jaunimo švietimo ir socialinius poreikius, kuo geriau pasinaudojant surenkamais suvestiniais duomenimis ir sykiu užtikrinant, kad būtų

visapusiškai laikomasi ES duomenų apsaugos standartų;

39. palankiai vertina pirmuosius Komisijos bandymus padėti pritaikyti esamas ES finansavimo programas jaunimui remti, visų pirma programą „Erasmus+“ ir Europos solidarumo korpusą, ir primygtinai ragina šias pastangas išlaikyti arba stiprinti atsižvelgiant į pokyčius ir tiek laiko, kiek reikia; pabrėžia, kad pagal sustiprintą Jaunimo garantijų iniciatyvą visi jaunuoliai nuo 15 metų per keturių mėnesių laikotarpį nuo darbo netekimo arba formaliojo mokymosi užbaigimo dienos turėtų gauti pasiūlymą dirbti, mokytis, atlikti stažuotę arba gamybinę praktiką; be to, ragina valstybes nares įgyvendinti sustiprintą Jaunimo garantijų iniciatyvą siekiant užtikrinti kokybiškus pasiūlymus, įskaitant teisingo atlyginimo ir socialinės apsaugos užtikrinimą, draudimą piktnaudžiauti netipinėmis sutartimis ir darbo aplinkos, pritaikytos neįgalųjų poreikiams, užtikrinimą;
40. pabrėžia sporto vaidmenį pabėgėlių, ypač vaikų ir jaunimo, integracijos procese ir ragina valstybes nares sudaryti palankesnes sąlygas vaikams ir jaunimui dalyvauti sporto veikloje ir renginiuose, nes tai padės jiems pagerinti savo psichinę būklę, įveikti traumas, prisitaikyti prie naujos aplinkos ir užmegzti ryšius su priimančiosiomis bendruomenėmis;
41. palankiai vertina kai kurių šalių pastangas skirti lėšų stipendijoms Ukrainos studentams ir ragina dėti bendras Europos pastangas šioje srityje; pabrėžia, jog svarbu, kad visi iš Ukrainos bėgantys studentai, įskaitant tarptautinius studentus, galėtų naudotis tokiomis lėšomis ir baigti studijas, nes jie taip pat atsidūrė kritinėje padėtyje; pabrėžia, kad svarbu remti visus vaikus ir jaunimą;
42. prašo Komisijos ir valstybių narių toliau siekti ir laikytis nuoseklaus požiūrio sprendžiant dabartines ir būsimas problemas, kurias kelia karas su Ukraina, ir nepamiršti patirties, įgytos reaguojant į šį karą, bet ja remtis, be kita ko, taikant ir įgyvendinant Laikinosios apsaugos direktyvą, kad bet kokios kilmės pabėgėliams ir prieglobsčio prašytojams būtų užtikrinta galimybė gauti apsaugą;
43. ragina valstybes nares ir visų pirma nacionalinius ES koordinatorius pagal Europos vaiko garantijų sistemą užtikrinti, kad iš Ukrainos bėgantys vaikai galėtų naudotis nemokamomis, veiksmingomis ir kokybiškomis paslaugomis tokiomis pat sąlygomis kaip ir kiti vaikai priimančiosiose šalyse, laikantis rekomendacijos užtikrinti integruotas nacionalines priemones ir atsižvelgti į konkrečius trūkumus; pabrėžia, kad COVID-19 krizė ir pabėgėlių atvykimas prasidėjus karui Ukrainoje gali pabloginti vaikų, kuriems gresia skurdas ir socialinė atskirtis, arba vaikų, kuriems reikalinga kokybiška priežiūra, padėtį; todėl ragina valstybes nares ir Komisiją skubiai padidinti Europos vaiko garantijų sistemos finansavimą ir skirti bent 20 mlrd. EUR specialų biudžetą, siekiant kovoti su skurdu, nuo kurio kenčia vaikai ir jų šeimos, ir prisidėti prie tikslo iki 2030 m. sumažinti skurstančiųjų skaičių bent 15 mln., įskaitant bent 5 mln. vaikų visose valstybėse narėse iki 2030 m.; atsižvelgdamas į tai, ragina visas valstybes nares skirti daugiau nei minimalius 5 proc. „Europos socialinio fondo +“ išteklių, kuriems taikomas pasidalijamasis valdymas, veiklai pagal Europos vaiko garantijų sistemą remti;
44. ragina valstybes nares šiomis aplinkybėmis skatinti investicijas į tvarias ir kokybiškas darbo vietas ir socialinę paramą jaunimui ir tėvams ir įgyvendinti tikslinę užimtumo

politiką, siekiant užtikrinti deramą gyvenimo lygį, sąžiningus atlyginimus ir darbo sąlygas, gerą profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, įtraukia darbo rinką ir geresnes įsidarbinimo galimybes, įskaitant profesinį mokymą ir rengimą; pabrėžia, kad siekiant sudaryti palankesnes sąlygas tėvams, ypač moterims, dalyvauti darbo rinkoje ir remti socialinį vaikų vystymąsi, turėtų būti teikiama nemokama ankstyvoji vaikų priežiūra; pabrėžia, kad reikia glaudžiai bendradarbiauti su nacionalinėmis ir Europos profesinėmis sąjungomis siekiant padėti visiems iš Ukrainos bėgantiems žmonėms naudotis savo užimtumo ir socialinėmis teisėmis valstybėse narėse;

45. ragina valstybes nares užtikrinti tinkamą ir saugų būstą visiems iš Ukrainos bėgantiems žmonėms; ragina valstybes nares teikti pirmenybę nuolatinio gyvenamojo būsto suteikimui vaikams ir jų šeimoms, kuriems gresia benamystė, ir į savo nacionalinius Vaiko garantijų veiksmų planus įtraukti būsto sprendimus vaikams, patiriantiems benamystę ir didelę atskirtį būsto srityje; ragina valstybes nares užtikrinti, kad kiekvienas iš Ukrainos bėgantis vaikas ir jaunuolis tiek namuose, tiek mokykloje turėtų galimybę naudotis tekančiu vandeniu, sanitarinėmis ir asmens higienos priemonėmis;

o

o o

46. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.